

Bruxelles, den 22.6.2018
COM(2018) 487 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

12. årsrapport (2017) om gennemførelsen af Fællesskabets bistand i medfør af Rådets forordning (EF) nr. 389/2006 af 27. februar 2006 om oprettelse af et instrument for økonomisk støtte til fremme af den økonomiske udvikling af det tyrkisk-cypriotiske samfund

DA

DA

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

12. årsrapport (2017) om gennemførelsen af Fællesskabets bistand i medfør af Rådets forordning (EF) nr. 389/2006 af 27. februar 2006 om oprettelse af et instrument for økonomisk støtte til fremme af den økonomiske udvikling af det tyrkisk-cypriotiske samfund

1. INDLEDNING

Rådets forordning (EF) nr. 389/2006¹ ("støtteforordningen") er grundlaget for bistanden til det tyrkisk-cypriotiske samfund, og i henhold til denne forordning skal Kommissionen hvert år forelægge Rådet og Europa-Parlamentet en rapport. Denne rapport dækker året 2017.

2. PROGRAMMERING AF BISTANDEN

Der blev mellem 2006 og ultimo 2017 afsat 485 mio. EUR til aktiviteter under støtteforordningen. Det i december 2017 forpligtede beløb for det årlige program for 2017 var 34 836 240 EUR². I den flerårige finansielle ramme for 2014-2020 anlægges der et flerårigt perspektiv for programmet, og det bliver muligt at få en stabil årlig finansiering. Bistandsprogrammet er dog af midlertidig karakter og har til formål at lette genforeningen af Cypern, og både støtteforordningen og Rådets forordning (EF) nr. 1311/2013³ om fastlæggelse af den flerårige finansielle ramme giver mulighed for en revision, i tilfælde af at der opnås en genforening.

3. GENNEMFØRELSESMEKANISMER

Programmet gennemføres i de egne af Republikken Cypern, hvor de cypriotiske myndigheder ikke har nogen effektiv kontrol, og hvor anvendelsen af gældende EU-ret er midlertidigt suspenderet i henhold til tiltrædelsestraktatens protokol nr. 10. Bistanden gennemføres primært gennem direkte forvaltning af Europa-Kommissionen, men nogle projekter forvaltes indirekte af De Forenede Nationers udviklingsprogram (UNDP), Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling (EBRD) eller British Council.

Kommissionen handler under omstændigheder, der er uden fortilfælde i politisk, retlig og diplomatisk henseende. Det er nødvendigt med ad hoc-ordninger, for at programmet kan gennemføres, samtidig med at principperne om forsvarlig finansiel forvaltning overholdes. Ved EU-finansierede støtteprogrammer er det under normale omstændigheder aftalerne med et modtagerlands regering, der udgør den retlige ramme for udviklingsbistanden. Der kan imidlertid ikke indgås sådanne aftaler om bistand til det tyrkisk-cypriotiske samfund. Det er en del af Kommissionens ansvarsområde at forvalte og imødegå denne indbyggede risiko, og de trufne foranstaltninger omfatter bl.a. intensivt tilsyn og støtte til tilskudsmodtagere, reviderede betalingsbetingelser og en forsigtig tilgang til anvendelsen af bankgarantier. Bistanden omfatter betydelige beløb i form af tilskud, der kræver en ressourceintensiv forvaltning.

¹ EUT L 65 af 7.3.2006, s. 5.

² Kommissionens afgørelse C(2016) 6688.

³ EUT L 347 af 2.12.2013, s. 884.

For at sikre en vellykket og bæredygtig gennemførelse inden for disse rammer skal det tyrkisk-cypriotiske samfund forpligte sig til forberedelsen af at udrulle den gældende EU-ret.

Programgruppen benytter EU's programstøttekontor (EUPSO) i den nordlige del af Nicosia. Kommissionens repræsentation i Cypern er ligeledes vært for møder, seminarer og pressekonferencer og kommunikerer med den cypriotiske offentlighed på hele øen, herunder også om støtteprogrammet. Desuden gennemfører EU's Infopoint, som er finansieret under støtteprogrammet, en række kommunikations- og opmærksomhedsskabende foranstaltninger til orientering om EU's politikker, prioriteter og tiltag til støtte for det tyrkisk-cypriotiske samfund og fremme af europæisk kultur.

4. GENNEMFØRELSE I RAPPORTERINGSPERIODEN

4.1. Generel oversigt

Kommissionen fortsætter med at gennemføre støtteforordningen med det overordnede mål at støtte en genforening. Kommissionen er indstillet på at tilpasse programmet som følge af eventuelle indgåede aftaler i forbindelse med forhandlingerne om en løsning.

Aktiviteterne i 2017 omfattede fortsættelse af en række etablerede og succesrige projekter, f.eks. EU-stipendier og tillidsskabende foranstaltninger som støtte for Komitéen for Forsvundne Personer og Det Tekniske Udvalg om Kulturarv.

Den støtte, der ydes til økonomiske nøglesektorer til forberedelse af en løsning, blev styrket gennem projekter til udvikling af den private sektor, landdistrikter og menneskelige ressourcer. Bestræbelserne på at opnå håndgribelige forbedringer inden for udryddelse af dyresygdomme og fødevarer sikkerhed blev videreført.

Der er fortsat betydelige forskelle mellem tilskudsmodtagernes kapacitet til effektivt at gennemføre gældende EU-ret, og mange retsakter er endnu ikke vedtaget. Det tyrkisk-cypriotiske samfund har dog opnået en bedre forståelse for udfordringerne forbundet med gennemførelsen af retsakterne tilpasset EU-standarderne.

At tilbyde støtte er fortsat et vigtigt element i programmet. Kommissionen fortsatte i forbindelse med stipendieprogrammet med at gøre brug af outsourcing for at hjælpe med at sikre, at tilskuddene når frem til modtagerne på en rettidig og effektiv måde.

Siden 2008 har en projektstyringsenhed, som er oprettet med udgangspunkt i en aftale om teknisk bistand, endvidere leveret serviceydelser til støtte for gennemførelsen af tilskudsordninger. Denne projektstyringsenhed giver fortsat Kommissionen værdifuld hjælp i form af øget effektivitet og sikkerhed inden for den operationelle styring, gennemførelsen af og tilsynet med støtteordningerne.

En sag, der fortsat har voldt problemer, har været opførelsen af Famagusta-kloaknettet, som Kommissionen indgik en aftale om i december 2013. Tvisten med den tidligere kontrahent skal afgøres ved voldgift, da alle muligheder for en mindelig løsning er udtømt. Parallelt med dette vil reparationsarbejdet forbundet hermed blive givet i udbud i 2018.

Ved årets udgang var der i alt 274 aftaler under programmet.

4.2. Fremskridt fordelt på målsætninger

Det overordnede formål med støtteprogrammet er at lette Cyperns genforening ved at støtte det tyrkisk-cypriotiske samfunds økonomiske udvikling. Programmet fokuserer navnlig på øens økonomiske integration, på en forbedring af kontakten mellem øens to befolkningsgrupper og på kontakten til EU samt på forberedelsen til gældende EU-ret.

Aktiviteterne i forbindelse med de enkelte målsætninger i støtteforordningen i 2017 var som følger:

4.2.1. Mål 1: Udvikling og omstrukturering af infrastruktur

Inden for vandsektoren er konstruktions- og udbudsmaterialet vedrørende opførelsen af en ny samlebrønd til spildevandsledning fra Nicosia til det fælles kommunale spildevandsrensningsanlæg i Nicosia blevet færdiggjort. Det forventes, at udbuddet vedrørende opførelsen lanceres primo 2018. Gennemførlighedsundersøgelsen og udformningen af distributionssystemet til det behandlede spildevand fra det fælles kommunale spildevandsrensningsanlæg skrider frem og afventer endelig godkendelse. Den endelige detailprojektering og det tilknyttede udbudsmateriale vedrørende dette vigtige fælles kommunale projekt forventes færdiggjort i 2018.

Udbudsmaterialet vedrørende de nødvendige saneringsarbejder på spildevandsnetværket i Famagusta er blevet udarbejdet, og udbuddet vedrørende opførelsen bliver lanceret primo 2018.

Der er igangsat forberedende arbejder for den første fase af nedlukningen af det gamle rensningsanlæg i Nicosia og for opførelsen af en cykel-/fodgængersti langs floden Pedieos.

Gennem forskellige foranstaltninger blev der fortsat ydet bistand til sektoren for fast affald. I december 2017 blev der underskrevet to kontrakter – vedrørende *udvidelsen af deponeringsanlægget i Koutsovitis/Güngör* og *deponeringsanlægget til afgangning*. Arbejderne skal være afsluttet inden december 2018. Derudover blev udformningen og gennemførelsen af en database for forvaltning af fast affald, der bygger på det europæiske katalog for fast affald, færdiggjort i 2017. De ansvarlige miljøorganer er i gang med at afprøve databasen, som allerede anses for at være en succes.

Efter flere forsinkelser er anlæggelsen af en ny steriliseringsfacilitet til behandling af farligt medicinsk affald igen på rette spor og forventes at være afsluttet medio 2018. Projektet blev yderligere styrket gennem et projekt vedrørende den tekniske kapacitet, der involverede udformningen og gennemførelsen af et bæredygtigt system til forvaltning af medicinsk affald.

Udbuddet vedrørende opførelsen af et system til indsamling, transport og central behandling af de animalske biprodukter, der er særligt farlige for menneskers og dyrs sundhed, blev lanceret for anden gang, men der blev ikke modtaget nogen gyldige tilbud. Der vil blive offentliggjort et nyt udbud for projektet primo 2018, når udbudsmaterialet er blevet forbedret.

Endelig behandles håndtering af fast affald også i tilskudsordninger til støtte af civilsamfund og lokalsamfund. Dette omfatter opførelsen af omlæsningsstationer til fast affald og grøn affaldsforvaltning i henhold til en sammenhængende integreret plan for forvaltning af fast affald på EU-niveau.

Derudover er der i 2017 blevet godkendt projekter til styrkelse af overvågningssystemerne for luft- og vandkvalitet, og der er blevet udarbejdet tekniske specifikationer. Udbudsproceduren forventes at finde sted medio 2018.

Der er færdiggjort en kontrakt vedrørende *teknisk bistand til gennemførelse af et program for trafiksikkerhed*. Der er blevet udarbejdet en køreplan for gennemførelsen af kørekortsproblematikken, køretøjsregistreringen og den tekniske inspektion af køretøjer. I den henseende er der brug for yderligere bistand og støtte fra støttemodtageren for at kunne gennemføre denne køreplan og forbedre trafiksikkerheden.

4.2.2. Mål 2: Fremme af social og økonomisk udvikling

Projektet om *teknisk bistand til den private sektor*, der blev lanceret i november 2015, blev forlænget til september 2018. Projektet har til formål at fremme væksten og jobskabelsen i den private sektor. Det yder teknisk bistand til lokale organer i forhold til forberedelsen af gennemførelsen af EU-retten på områder, der har relation til udviklingen af den private sektor. Støtten ydes i form af analytiske undersøgelser og udarbejdelsen af strategier, herunder f.eks. færdiggørelsen af en strategi og handlingsplan for små og mellemstore virksomheder. Derudover hjælper projektet mikrovirksomheder og mindre virksomheder med at forberede sig på EU-retten ved at støtte de erhvervsstøtteorganisationer, der styrker deres organisatoriske kapacitet og kapacitet forbundet med serviceydelser.

En ekstern ekspert udarbejdede inden for rammerne af en enkelt kontrakt primo 2017 en vejledning vedrørende levedygtigheden af en innovationsstrategi i overensstemmelse med Horisont 2020 og konceptet for intelligent vækst.

Delegationsaftalen med Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling (EBRD), der skulle give tyrkisk-cypriotiske virksomheder adgang til kreditfonde og yde støtte til kapacitetsopbygning for lokale virksomhedskonsulenter, blev desuden udvidet med yderligere 0,8 mio. EUR. Virksomhederne bliver også støttet direkte gennem tilskud. Alle de resterende tildelinger af tilskud, der blev ydet direkte til virksomheder i henhold til tilskudsordningen *SMV-udvikling: modernisering af produkter og tjenester*, blev afsluttet i 2017. Der er samlet set blevet gennemført 36 vellykkede projekter inden for rammerne af denne ordning.

Inden for området udvikling af landdistrikterne blev der iværksat teknisk bistand til udvikling af landbrugsrådgivningstjenester, herunder uddannelse af lokale rådgivere. Ud af de 39 projekter, som blev godkendt i 2013 i henhold til den 3. Tilskudsplan til Udvikling af Landdistrikterne, blev yderligere seks afsluttet med vellykket resultat i 2017.

I 2017 fortsatte projektet for teknisk bistand til støtte for forberedelsen og gennemførelsen af udryddelse af dyresygdomme (som blev iværksat medio 2015) med at styrke kapaciteten af veterinære tjenester til planlægning og gennemførelse af tilsynet med dyresygdomme og udryddelsesprogrammer samt til at styrke systemet til identifikation og registrering af dyr. Ved hjælp af bistanden kunne det veterinære laboratoriums resultater og kvaliteten af dets resultater desuden forbedres på vedvarende vis. I 2016/2017 blev der gennemført den første storskalaprøvning af dyr nogensinde med henblik på at fastlægge status for prioriterede dyresygdomme (herunder brucellose og tuberkulose) i det nordlige Cypern. De lokale landbrugere er

i vid udstrækning blevet informeret om formålet med og de langsigtede fordele af en eliminering af væsentlige sygdomme hos dyr bestemt til fødevarerproduktion. Dette har højnet landbrugernes bevidsthed og sikret deres støtte til elimineringen af væsentlige dyresygdomme i området.

Inden for rammerne af et projekt til udvikling af den metrologiske kapacitet i det tyrkisk-cypriotiske samfund blev der afholdt kurser vedrørende analyseteknikker forbundet med EU-krav til standarder for fødevarer sikkerhed.

Kapaciteten i det tyrkisk-cypriotiske samfund til at gennemføre programmer inden for dyresundhed og fødevarer sikkerhed blev styrket yderligere gennem indgåelsen af fire indkøbskontrakter med en værdi af i alt 0,5 mio. EUR vedrørende tilvejebringelse af udstyr og forbrugsvarer til veterinære og fødevarer sikkerhedslaboratorier.

Der blev tildelt fem tilkuds aftaler med en værdi af i alt 3 mio. EUR inden for rammerne af den fjerde forslagsindkaldelse til Samfundsudvikling. Fire projekter fokuserer på at forbedre de lokale tjenesters effektivitet og kvalitet, herunder affaldsforvaltningen og miljøbeskyttelsen. Et projekt har til formål at oprette et støttecenter for ofre for vold i hjemmet.

I uddannelsessektoren fortsatte gennemførelsen af de 15 stipendier, der blev tildelt i 2016 under ordningen på 1,5 mio. EUR til *Innovation og Forandring i Uddannelsessektoren VI* i 2017. Af de 15 projekter bliver ni gennemført af skoler, mens seks gennemføres af organisationer for livslang læring. Projekternes fokus ligger navnlig på at styrke skolernes undervisnings-/læringskapacitet ved at indføre eksterne skoleaktiviteter og programmer inden for bløde færdigheder samt ved at oprette forskningslaboratorier og et drivhus til økologisk landbrug. På den anden side fokuserer projekterne for livslang læring på at forbedre arkitekters og ingeniørers faglige kapaciteter og indføre kurser i iværksætteri og livslang læring for at styrke de unges beskæftigelsesegnethed.

Der er i første halvår af 2016 lanceret en ny tilkudsordning på 1,5 mio. EUR til *Innovation og Forandring i Uddannelse VII*, som dækker de samme mål som den tidligere forslagsindkaldelse. Projektforslagene er i gang med at blive evalueret.

Aktiviteterne under det andet projekt om teknisk bistand inden for Erhvervsuddannelse, Undervisning og Arbejdsmarked (*VETLAM II*), som blev lanceret i november 2015, blev videreført. Den tekniske bistand var i 2017 navnlig målrettet en gennemgang og opdatering af kvalifikationsrammen, udviklingen af en strategi for erhvervsskoler, udviklingen af aktive foranstaltninger for arbejdsmarkedet for tre udvalgte ugunstigt stillede grupper (unge, kvinder og handicappede) og en styrkelse af beskæftigelseskapaciteten. Derudover blev der udarbejdet vurderingsprocedurer for arbejdsbaseret læring og lærlingeprogrammer samt oprettet en lokal gruppe af bedømmere. Projektet forventes afsluttet i november 2018.

På grundlag af resultaterne af tidligere analytisk arbejde blev der givet yderligere dybdegående analyse og teknisk bistand på relevante områder under den anden fase af det økonomiske overvågningsprogram, som blev gennemført af Verdensbanken. Programmet havde fokus på skattemæssig analyse, økonomisk bæredygtige offentlige administrationsorganer, økonomiske, handelsrelaterede følger af en genforening, udvikling af den private sektor og social inklusion samt makroøkonomisk overvågning. I overensstemmelse med de politiske prioriteter inden

for rammerne af støtteprogrammet blev der indgået en aftale om en yderligere bevillingsramme på 4,8 mio. EUR i 2017 for Verdensbankens fortsatte engagement i videreførelsen af det analytiske og rådgivende arbejde, der er blevet udført indtil videre, og fortsat yde bistand og målrettet støtte til det tyrkisk-cypriotiske samfund frem til december 2020.

4.2.3. *Mål 3: Fremme af forsoning, tillidsskabende foranstaltninger og støtte til civilsamfundet*

Komitéen for Forsvundne Personer, støttet af støtteprogrammet gennem en indirekte kontrolordning med UNDP, fortsatte sit felt- og laboratoriearbejde. Ud af de i alt 2 002 forsvundne personer havde Komitéen for Forsvundne Personer ultimo 2017 opgravet 1 194 sæt jordiske rester, hvoraf 831 blev genetisk identificeret og kunne bringes tilbage til deres familier.

I december 2017 blev delegationsaftalen med UNDP udvidet med et beløb på 2,6 mio. EUR til at omfatte støtte til driften af Komitéen for Forsvundne Personer i 2018. I perioden 2006-2018 bidrog EU med i alt 22 mio. EUR, hvilket svarer til 80 % af den samlede støtte til Komitéen for Forsvundne Personer.

Efterhånden bliver det stadig mere vanskeligt at fremskaffe præcise oplysninger til fastlæggelse af gravpladsernes placering. Dette udgør en stor udfordring, der skal imødekommes gennem en fornyet gennemgang af civil- og militærarkiver samt en forstærket anvendelse af IT-værktøjer til fremme af efterforsknings- og udgravningsfaserne.

Til dette formål blev der i december 2017 lanceret en plakatkampagne i begge samfund. Målet var at tilskynde dem til at fremkomme med de oplysninger, de måtte ligge inde med. Medlemmerne af Komitéen for Forsvundne Personer gennemgik i maj 2017 endvidere aktivt FN's arkiver i New York.

Beskyttelse af kulturarv gennem det fælles kommunale Tekniske Udvalg for Kulturarv forblev et centralt element i den forsonende og tillidsskabende del af støtteprogrammet. Mellem 2011 og 2017 har programmet for kulturarv modtaget 14,7 mio. EUR i EU-støtte, som bruges til at styrke beskyttelsen af 71 kulturarvssteder på hele øen. Disse omfatter fem store projekter, 30 mellemstore projekter, 26 mindre projekter og 10 projekter under udarbejdelse. De vigtigste resultater i 2017 var de afsluttede bevaringsarbejder for klosteret Agios Panteleimonas i maj og Martinengo-bastionen samt et udsnit af murene i Famagusta i september. Derudover blev der også i 2017 afsluttet arbejder med henblik på bevaring af Agia Marina/Gurpinar, en maronitisk kirke beliggende på et militært område. Der er truffet foranstaltninger til sikring af, at de tilskudsmodtagende samfund vedligeholder og passer de genoprettede områder på passende vis.

Som svar på et initiativ fremsat af to cypriotiske ledere til nye tillidsskabende foranstaltninger handlede Kommissionen i 2015 hurtigt for at omfordele de nødvendige ressourcer til åbningen af to nye overgangssteder ved Deryneia og Lefka-Apliki. Primo 2016 blev der indgået en delegationsaftale med UNDP vedrørende arbejder nord for den grønne linje, som blev afsluttet i 2017. På anmodning af Republikken Cypern underskrev Kommissionen og UNDP i 2017 et tillæg til delegationsaftalen vedrørende arbejderne på afsnittene inden for bufferzonen. Dette anlægsarbejde forventes at være afsluttet i 2018.

Støtten til civilsamfundet fortsatte i 2017. Der blev også i 2017 ydet teknisk bistand (Civic Space) til at levere kapacitetsopbygning til civilsamfundsorganisationer og til

at stimulere netværk og fælles tiltag med de græsk-cypriotiske og andre civilsamfundsorganisationer i EU. Indsatsen fokuserede først og fremmest på at skabe et gunstigt miljø for udvikling af civilsamfundet og fremme initiativer for aktivt medborgerskab gennem "Grow Civic"-mekanismen. Derudover videreføres de 18 kontrakter, som blev tildelt under tilskudsordningerne *Civilsamfund i Aktion IV og V*, i 2017. De har finansieret en række forskellige tiltag inden for miljø, menneskerettigheder, kunst og sport, der styrker borgernes engagement og udveksling mellem samfundsgrupperne. Den sjette forslagsindkaldelse inden for rammerne af tilskudsordningen *Civilsamfund i Aktion* blev lanceret medio 2017 og skabte nye muligheder for civilsamfundsorganisationer til at styrke deres kapacitet, tiltag og samarbejde og skabe forandring til gavn for alle.

Civilsamfundsforummet, der er en platform, hvor civilsamfundsorganisationer kan udtrykke deres forventninger og prioriteter, blev indkaldt hver tredje måned. Forummet fungerer som en katalysator for styrkelse og fremme af aktivt medborgerskab. Der er for anden gang blevet afholdt en hel måned med tiltag under civilsamfundsorganisationerne under titlen "Open Door Festival", som fandt sted i hele oktober. Formålet var at informere offentligheden om tidligere og nuværende aktiviteter og fremme frivilligt arbejde blandt mennesker i alle aldre. Under festivalen åbnede over 60 foreninger, fonde, platforme, initiativer og aktivister deres døre og tog turen rundt i den nordlige del af Cypern for at møde offentligheden og etablere netværk med andre civilsamfundsorganisationer.

4.2.4. *Mål 4: Det tyrkisk-cypriotiske samfunds tilnærmelse til EU*

Forvaltningen af *stipendier til EU* blev udliciteret til British Council for studieårene 2014-2016. Denne ordning blev forlænget med yderligere tre år gennem en delegationsaftale indgået med British Council i december 2016, som dækker studieårene 2017-2020. De 1,92 mio. EUR, der var til rådighed under indkaldelsen for 2017, muliggjorde en støtte til 152 stipendier for studieåret 2017/2018. Disse stipendier hjalp studerende i løbet af det første år af en grunduddannelse på universitetsniveau, studerende i deres master- eller ph.d.-programmer samt forskere og fagfolk med yderligere at udvikle deres sprog og faglige færdigheder på tværs af flere EU-medlemsstater ved hjælp af sprogkurser eller praktikprogrammer. Stipendieprogrammet har sikret mere end 1 000 tyrkisk-cypriotiske studerende og fagfolk adgang til stipendier siden 2007. Det anses som afgørende, at denne ordning videreføres, og der vil blive ydet en forstærket indsats for at målrette behovene og manglerne inden for det tyrkisk-cypriotiske samfund. British Council organiserer hvert år "Uddannelse i Europa"-dage som en del af forvaltningen af stipendieprogrammet for at give oplysninger til studerende om mulighederne for at studere i EU. Der er de seneste år blevet udviklet et online-alumnetværk, der skal styrke forbindelserne og de professionelle relationer mellem stipendiets alumner. British Council overvåger løbende resultaterne på mellemlang sigt, for eksempel graden af elever, der vender tilbage til Cypern, og om det lykkes dem at finde arbejde.

Der var fortsat stor efterspørgsel efter oplysninger om EU i det tyrkisk-cypriotiske samfund i 2017. EU's Infopoint, som forvaltes sammen med Kommissionens repræsentation i Cypern, blev lanceret i begyndelsen af 2015 med et samlet budget på 1 545 000 EUR for en periode på 30 måneder. I juli 2017 blev projektet forlænget til januar 2020 med et samlet budget på 3 mio. EUR. Det skabte en høj grad af

synlighed omkring EU, dens politikker og støtteprogrammet. EU's Infopunkt har indtil videre afholdt forskellige paneldebatter/arrangementer om forskellige emner, herunder miljø (vand, energi, affaldshåndtering, herunder genanvendelse, biodiversitet, rensning af strande, Den Grønne Uge), økologisk landbrug, sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, fødevarerikkerhed, dyrevelfærd og dyresundhed. Det har også dækket emner som menneskerettigheder, rettigheder for personer med handicap, børns rettigheder, ligestilling mellem kønnene, LGBTB-rettigheder og forbrugerrettigheder.

I 2017 afholdt EU's Infopoint 49 arrangementer (heraf 28 i Nicosia), herunder Europadagen, den europæiske uge mod racisme, den europæiske ungdomsuge og den internationale ungdomsdag, den europæiske forskernat, EU-dagen for bekæmpelse af menneskehandel, den europæiske mobilitetsuge og ugen for trafikikkerhed, den europæiske sportsuge og den europæiske uge for SMV'er. Disse arrangementer tiltrak mere end 4 849 deltagere, hvilket viser stigende interesse fra samfundets side (4 382 deltagere ved arrangementerne i 2016 og 2 383 deltagere ved arrangementerne i 2015).

I løbet af 2017 blev der uddelt 2 255 informationsprodukter og udsendt 10 nyhedsbreve (i alt siden lanceringen af Infopoint henholdsvis 13 684 og 30). De lokale medier offentliggjorde 343 avisartikler og 33 tv-indslag i løbet af 2017 (henholdsvis 1 266 og 115 siden projektets start). Trafikken på Facebook-siden "Abbilgi" bekræftede også aktiviteterernes popularitet (4 052 nye "Synes godt om" i 2017, hvilket får det samlede antal siden dens åbning op på 12 523). EU's Infopoint bidrog desuden til en opmærksomhedsskabelse omkring alle forslagsindkaldelser og andre projekter og arrangementer finansieret gennem støtteprogrammet via Facebook-opslag/-påmindelser, plakatoslag i butikker, afholdelse af arrangementer og projektlanceringer på offentligt område. Infopoint har bidraget til strategiske partnerskaber med andre EU-finansierede projekter og projekter om teknisk bistand såsom civilsamfundets udvikling (Civic Space), udvikling af den private sektor, udryddelse af dyresygdomme, affaldshåndtering samt med de relevante myndigheder og civilsamfundsorganisationer i det tyrkisk-cypriotiske samfund.

4.2.5. *Mål 5-6: Forberedelse af det tyrkisk-cypriotiske samfund med henblik på at indføre og gennemføre gældende EU-ret*

Kommissionens instrument til udveksling af teknisk bistand og information (TAIEX) bruges til at gennemføre mål 5 og 6 i støtteforordningen og hjælper dermed med at forberede det tyrkisk-cypriotiske samfund på at gennemføre EU-retten med henblik på tilbagetrækning af dens ophævelse efter ikrafttrædelsen af en omfattende løsning på Cypren-problemet.

Der blev fortsat ydet bistand i 2017, og der blev udvalgt nye eksperter inden for 17 hovedområder eller "sektorer" under EU-retten. I 2017 var antallet af arrangementer i alt 118. TAIEX-tiltagene omfattede *blandt andet* ekspertmissioner, workshoper og studiebesøg. Interessenter i det tyrkisk-cypriotiske samfund udviste en signifikant øget bevidsthed om EU-rettens krav i de aktive TAIEX-sektorer.

Støtten til samhandelen over af den grønne linje (forordning (EF) nr. 866/2004) fortsatte. De uafhængige eksperter har i 2017 været involveret i udførelsen af de regelmæssige plantesundhedskontroller af kartofler og citrusfrugter, udtagning af honningprøver til analyse og udarbejdelse af en opdateret liste over fartøjer, hvis fangst kan handles over den grønne linje.

4.3. Finansiell gennemførelse (aftaler og udbetalinger)

4.3.1. Aftaleindgåelse

Kommissionens retlige forpligtelser i 2017 udgjorde 23,2 mio. EUR. Det samlede beløb steg sammenlignet med det foregående år (i 2016 lå beløbet på 15,5 mio. EUR).

4.3.2. Udbetalinger

I 2017 lå udbetalingsniveauet på 17,2 mio. EUR (21,4 mio. EUR i 2016).

4.4. Overvågning

Kommissionen har et direkte ansvar for gennemførelsen af de fleste projekter (direkte forvaltning). Den overvågning, der foretages af Kommissionens personale, er betydelig, og der er løbende kontakt til kontrahenter, samtidig med at der foretages kontroller på stedet og afholdes møder på stedet samt møder i styringskomitéerne. Projektstyringsenheden fortsatte med at støtte Kommissionen i dens arbejde med at overvåge gennemførelsen af tilskuds aftaler/projekter, der var blevet tildelt lokalsamfund med henblik på deres udvikling, SMV'er og virksomheder i landdistrikter, civilsamfundsorganisationer, skoler og erhvervsuddannelses- og uddannelsesorganisationer, og samtidig yder projektstyringsenheden støtte til tilskudsmodtagerne i anvendelsen af EU-reglerne for gennemførelse af tilskuds aftaler, herunder for sekundære udbud.

Derudover gennemfører Kommissionen en række kontrakter inden for rammerne af indirekte forvaltning. Gennemførelsesorganerne såsom UNDP, EBRD og British Council er vurderet efter søjlemetoden og rapporterer til Kommissionen i overensstemmelse med de gældende rammeaftaler. Kommissionen er i høj grad involveret i den daglige overvågning af disse tiltag.

Der er lanceret en ny planlægningsperiode for TAIEX, som omfatter jævnlige projektstyringsgruppemøder, hvor der gøres status, fremskridtene evalueres, og den løbende planlægning finder sted. Der føres tilsyn med TAIEX-logistikken via onlineforvaltningssystemet for TAIEX.

4.5. Revision og kontrol

I 2017 udførte Den Interne Revisionstjeneste en revision af den finansielle forvaltning af Strukturreformtjenesten, herunder den finansielle forvaltning af støtteprogrammet. Revisionen var blandt andet målrettet hensigtsmæssigheden af udformningen og den effektive gennemførelse af det interne kontrolsystem til finansiell forvaltning (det finansielle workflows lovlighed og formelle rigtighed samt effektivitet). Den Interne Revisionstjeneste kunne identificere nogle svagheder i miljøet for den interne kontrol som iværksat gennem udbudsprocedurerne. Disse svagheder afhjælpes via gennemførelsen af en handlingsplan som reaktion på Den Interne Revisionstjenestes henstillinger.

4.6. Evaluering

Der skal ske en betydelig forbedring i statistikkerne inden for det tyrkisk-cypriotiske samfund, så de kan anvendes i EU-rettens fremtidige gennemførelse.

Projektstyringsenheden gennemførte en efterfølgende evaluering af SMV-tilskudsordningerne og oplyste om udformningen af den nye forslagsindkaldelse,

som lanceres i 2018. Der blev taget de indledende skridt til en lignende efterfølgende evaluering af tilskudsplanen til udvikling af landdistrikter. Resultaterne forventes at foreligge i 2018.

4.7. Information, offentlig omtale og synlighed

Samlet set var der 120 synligheds- og kommunikationshandlinger i 2017, hvoraf en stor del var organiseret i samarbejde med Kommissionens repræsentation i Cypern. Nogle af højdepunkterne i 2017 var: præsentationer vedrørende "The Juncker Commission: Two Years on. Working for a Better Europe that Protects, Empowers and Defends" (Juncker-Kommissionen: to år senere. Arbejde for et bedre Europa, der beskytter, styrker og forsvare) i flere byer, Open Door Festival, informationsdeling om civilsamfundsorganisationernes arbejde i fire byer (Nicosia, Famagusta, Galateia og Lefka) og European Science and Fun Day med deltagelse af over 500 gymnasieelever. Europadagen blev fejret med to storstilede udendørs arrangementer i Nicosia og Famagusta med over 700 deltagere.

Der blev afholdt en lang række offentlige events inden for EU-stipendier for det tyrkisk-cypriotiske samfund. Dette var med til at sikre en høj synlighed for ceremonierne for færdiggørelse af flere kulturarvsprojekter, herunder Martinengobastionen og murene samt Archangelos Michael-kirken. Eventen for iværksætterøkosystemet/-markedspladsen samlede en stor skare deltagere, der ønskede at lære mere om EU-støtten i det tyrkisk-cypriotiske samfund. EU-støtten inden for trafiksikkerhed blev ligeledes kommunikeret ud i forbindelse med forskellige events for skoleelever, familier og den almene offentlighed.

4.8. Drøftelser med Republikken Cyperns regering

Der blev afholdt møder med repræsentanter for Republikken Cyperns regering, især i forbindelse med de besøg, som højtstående embedsmænd fra Kommissionen aflagde på øen. Kommissionen er fortsat afhængig af regeringens samarbejde i forbindelse med kontrol af ejendomsrettigheder og mødes tillige regelmæssigt med den permanente repræsentation i Bruxelles.

5. KONKLUSIONER

Kommissionen fortsætter med at yde bistand i henhold til støtteforordningen for at lette Cyperns genforening ved at støtte det tyrkisk-cypriotiske samfunds økonomiske udvikling og ved at arbejde under forordningens seks mål. I løbet af 2017 var bistanden fortsat rettet mod de områder, der udgør særlige problemer for den fremtidige overholdelse af EU-retten.

På grund af kapacitetsbegrænsninger, begrænsede menneskelige og finansielle ressourcer og mangler i den fremtidige gennemførelse af EU-retten skal der tages behørigt hensyn til projekternes bæredygtighed. Resultaterne af den hidtidige bistand og projekternes modenhed vil løbende indgå i kommende programmeringer. Indsatsens fokus kommer til at ligge på at styrke effekten inden for prioriterede områder gennem færre, men større tiltag.

Kommissionen er indstillet på at stille de nødvendige ressourcer til rådighed – herunder inden for rammerne af støtteprogrammet – til understøttelse af forhandlingerne om en løsning i FN-regi.